

ΧΑΟΥΑΡΝΤ ΤΖΕΪΚΟΜΠΣΟΝ

ΒΡΑΒΕΙΟ ΜΠΟΥΚΕΡ 2010

«ΧΑΤΣΑΚΙ»

ΜΕΤΑΦΡΑΣΗ: ΜΙΧΑΛΗΣ ΜΑΚΡΟΠΟΥΛΟΣ

ΤΙΤΛΟΣ ΠΡΩΤΟΤΥΠΟΥ: PUSSY
Από τις Εκδόσεις Jonathan Cape, Λονδίνο 2017
ΤΙΤΛΟΣ ΒΙΒΛΙΟΥ: «Γατάκι»
ΣΥΓΓΡΑΦΕΑΣ: Howard Jacobson
ΜΕΤΑΦΡΑΣΗ: Μιχάλης Μακρόπουλος
ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ – ΔΙΟΡΘΩΣΗ ΚΕΙΜΕΝΟΥ: Ευδοξία Μπινοπούλου
ΣΧΕΔΙΑΣΗ ΕΞΩΦΥΛΛΟΥ: Δημήτρης Χαροκόπος
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΟΠΟΙΗΣΗ: Βάσω Βύρρα

© Howard Jacobson, 2017
© Εικονογράφησης: Chris Riddell, 2017
© ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΨΥΧΟΓΙΟΣ Α.Ε., Αθήνα 2018

Πρώτη έκδοση: Φεβρουάριος 2018

Έντυπη έκδοση ISBN 978-618-01-2426-2
Ηλεκτρονική έκδοση ISBN 978-618-01-2427-9

Τυπώθηκε στην Ευρωπαϊκή Ένωση, σε χαρτί ελεύθερο χημικών ουσιών, προερχόμενο αποκλειστικά και μόνο από δάση που καλλιεργούνται για την παραγωγή χαρτιού.

Το παρόν έργο πνευματικής ιδιοκτησίας προστατεύεται κατά τις διατάξεις του Ελληνικού Νόμου (Ν. 2121/1993 όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει σήμερα) και τις διεθνείς συμβάσεις περί πνευματικής ιδιοκτησίας. Απαγορεύεται απολύτως η άνευ γραπτής αδειάς του εκδότη κατά οποιοδήποτε τρόπο ή μέσο αντιγραφή, φωτοανατύπωση και εν γένει αναπαραγωγή, διανομή, εκμίσθωση ή δανεισμός, μετάφραση, διασκευή, αναμετάδοση, παρουσίαση στο κοινό σε οποιαδήποτε μορφή (ηλεκτρονική, μηχανική ή άλλη) και η εν γένει εκμετάλλευση του συνόλου ή μέρους του έργου.

ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΨΥΧΟΓΙΟΣ Α.Ε.

Έδρα: Τατοΐου 121, 144 52 Μεταμόρφωση
Βιβλιοπωλείο: Εμμ. Μπενάκη 13-15, 106 78 Αθήνα
Τηλ.: 2102804800 • fax: 2102819550 • e-mail: info@psychogios.gr
www.psychogios.gr • <http://blog.psychogios.gr>

PSYCHOGIOS PUBLICATIONS S.A.

Head Office: 121, Tatoiou Str., 144 52 Metamorfossi, Greece
Bookstore: 13-15, Emm. Benaki Str., 106 78 Athens, Greece
Tel.: 2102804800 • fax: 2102819550 • e-mail: info@psychogios.gr
www.psychogios.gr • <http://blog.psychogios.gr>

ΧΑΟΥΑΡΝΤ ΤΖΕΪΚΟΜΠΣΟΝ

«ΧΑΤΙΑΚΙ»

*Μετάφραση:
Μιχάλης Μακρόπουλος*

ΑΛΛΑ ΕΡΓΑ ΤΟΥ ΣΥΓΓΡΑΦΕΑ

Φάτε τη σκόνη μου, μτφρ. Αθηνά Μπαλοπούλου,

Εκδ. Πόλις, 2000

Ξεχάστε πια το καλό παιδί, μτφρ. Κωστής Αρβανίτης,

Εκδ. Πόλις, 2002

Η περίπτωση Φίνκλερ, μτφρ. Γιώργος-Ίκαρος Μπαμπασάκης,

Εκδ. Ψυχογιός, 2011

Αστική ζωολογία, μτφρ. Γιώργος-Ίκαρος Μπαμπασάκης,

Εκδ. Ψυχογιός, 2013

Έψιλον, μτφρ. Γιώργος-Ίκαρος Μπαμπασάκης,

Εκδ. Ψυχογιός, 2015

Το όνομά μου είναι Σάιλοκ, μτφρ. Νίκος Παναγιωτόπουλος,

Εκδ. Μεταίχμιο, 2016

*Στον Ντόναλντ Ζεκ, τον καλύτερο συνομιλητή,
ακροατή και φίλο*

Πώς είναι δυνατόν να περιμένει κανείς ότι η Ανθρωπότητα θα δεχτεί τη Συμβουλή, όταν δε δέχεται καν την Προειδοποίηση;

Τζόναθαν Σουίφτ

ΠΡΩΤΟ ΒΙΒΛΙΟ

ΑΠΟΚΑΛΥΨΗ

Στάθηκα τότε στην ακροθαλασσιά, κι είδα να αναδύεται από τη θάλασσα ένα θηρίο...

Και το θηρίο που είδα έμοιαζε με ύαινα· τα πόδια του ήταν αυτά ενός παλιάτσου και η όψη του ήταν αυτή ενός κακομαθημένου παιδιού...

Και οι άνθρωποι του έδωσαν τη δύναμή του, τον θρόνο του και μεγάλη εξουσία...

Και προσκύνησαν το θηρίο κι έλεγαν: Ποιος μπορεί να παραβγεί με το θηρίο και ποιος μπορεί να πολεμήσει εναντίον του;

Και στο θηρίο δόθηκε στόμα να λέει λόγια ανόητα...

Και άνοιξε το στόμα του κι άρχισε να βλασφημεί ενάντια στην αλήθεια...

Και όλοι οι κάτοικοι της Γης θα αναρωτηθούν που το προσκύνησαν...

Και θα ξέρουν πως το θηρίο δε βγήκε από τη θάλασσα μα από τις καρδιές τους...

Και θα φοβηθούν πως, με το που αφέθηκε να βγει έξω, το θηρίο δε θα πειστεί ποτέ να επιστρέψει μέσα.

ΠΡΟΛΟΓΟΣ

Η παρέλαση της αδαημοσύνης

Νωρίς ένα πρωί στον ασυνήθιστα ζεστό χειμώνα του 20**, μπορούσε να δει κανείς μια φιγούρα να βαδίζει ανάμεσα στους ψηλότερους οβελίσκους και τα ζιγκουράτ της περιτειχισμένης Δημοκρατίας της Ερμπς-Λούντους. Έψαχνε για το Παλάτι των Χρυσών Πυλών και ήταν σίγουρος πως δε θα το έχανε. Ήταν ένας λεπτός σαρανταπεντάρης, ψηλούτσικος αλλά με λιγοστά μαλλιά. Αν και οι πιο πολλοί που συναντούσε στον δρόμο του έκαναν πως δεν ένιωθαν τη ζέστη και παρέμεναν κουμπωμένοι ως απάνω και τυλιγμένοι με κασκόλ, αυτός είχε το πανωφόρι του ριγμένο στον ώμο. Κάτι πάνω του –μπορεί το ξυρισμένο του κεφάλι, γιατί ήταν μια κοινωνία, αυτή, που έδινε μεγάλη σημασία στις κάθε λογής απίθανες κομμώσεις– υποδήλωνε αδιαλλαξία, καθώς και απώλεια κύρους ίσως. Ήταν ο Καθηγητής Κόλσγκεγκουρ Πρόμπριους, ο επικεφαλής, μέχρι την περασμένη χρονιά, της Φωνοθητικής, ενός πανεπιστημιακού ερευνητικού προγράμματος που εξέταζε τη σημασία της γλώσσας στην ηθική σκέψη. Οι λέξεις που χρησιμοποιούμε κι ο τρόπος που τις διατυπώνουμε, ισχυριζόταν, επηρεάζουν τις σκέψεις και τις ενέργειες που κάνουμε. Το «η κακή γραμματική φτιάχνει κακούς ανθρώπους» μπορεί να αδι-

κεί τη λεπτότητα της συλλογιστικής του αλλά πάντως συνοψίζει την ουσία της.

Εργένης με αυστηρές συνήθειες, είχε κερδίσει την εκτίμηση των φοιτητών του χάρη στην αφοσίωσή του στη βελτίωσή τους. Κι έπειτα ήλθε η Μεγάλη Εκκαθάριση των Πεφωτισμένων κι ο Καθηγητής Πρόμπριους βρέθηκε να κατηγορείται για γνωστικό πατερναλισμό, δηλαδή για χρήση των ειδικών του γνώσεων προς ίδιον όφελος. Η αισθητή απόσταση ανάμεσα στα επιτεύγματα των φοιτητών και στα δικά του τους τάραζε. Ένωθαν πως τους θεωρούσε υποδεέστερους του και τους κοιτούσε αφ' υψηλού. Ομολογουμένως, έκανε προσπάθειες να τους βγάλει από τη σύγχυση με το να βρει άλλες λέξεις στη θέση εκείνων που τους τάραζαν, αλλά αυτό είχε όλο κι όλο ως αποτέλεσμα, υποστήριξαν, να τους κάνει να αισθανθούν υποκείμενοι σε επανορθωτικοποίηση. Η στιγμή που ισχυρίστηκε πως αγνοούσε το ρήμα «επανορθωτικοποιώ» ήταν αυτή που σφράγισε τη μοίρα του. Ορίστε λοιπόν: πίστευε ότι η γλώσσα τού ανήκε. Σε μια συνεδρίαση του Δικαστηρίου των Αντίχειρων, που συγκλήθηκε επί τούτου, εβδομήντα επτά αντίχειρες στράφηκαν προς τα κάτω ενώ μονάχα δύο υψώθηκαν προς τα πάνω. Στην Κουλτούρα του Αντίχειρα δεν προβλεπόταν η αποχή. Ο Καθηγητής Πρόμπριους βρέθηκε χωρίς δουλειά.

Οι οδηγίες αποδείχτηκαν ακριβέστατες. Δε θα μπορούσε να χάσει το Παλάτι των Χρυσών Πυλών. Ήταν ψηλότερο κατά τουλάχιστον μια ντουζίνα ορόφους απ' όλα τα άλλα ζιγκουράτ, είχε το όνομα ΟΡΙΤΖΕΝ με μεγάλα γράμματα πάνω από την είσοδο και ξανά ψηλά στον ουρανό, κι επίσης είχε χρυσές πύλες.

Πούλμαν μαζεύονταν ήδη στην πλατεία έξω από το Παλάτι κι από μέσα ξεχυνόταν ένα κερδοφόρο τουριστομάνι και το σημείωνε στο *Πήγα και Είδα, Οδηγός Μονολιθικών Μνημείων*, προτού πάει στο επόμενο.

Μια διαδήλωση γινόταν σ' έναν χώρο που έμοιαζε ειδικά φτιαγμένος για να μαντρώνουν τους διαδηλωτές. Από το πνεύ-

μα της αστυνόμευσης, ο Καθηγητής Πρόμπριους συμπέρανε ότι ήταν κάτι που συνέβαινε τακτικά και δε συνιστούσε άμεση απειλή για την ασφάλεια του κτιρίου. Ως σύμβολο της ανταρέσκειας της Δημοκρατίας, τρία χρόνια νωρίτερα το Παλάτι είχε υπάρξει η σκηνή της πρώτης από τις Εξεγέρσεις του Χειροποίητου Ψωμιού, της βιαιότερης δημόσιας αναταραχής στην ιστορία της Δημοκρατίας. Για χρόνια ολόκληρα, η μοναδική δραστηριότητα στην Ερμπς-Λούντους ήταν η οικοδόμηση των πύργων. Τίποτε άλλο δε φτιαχόταν. Ως και το ψωμί ερχόταν αεροπορικώς από κάπου αλλού, μαγαιάτικο πάντα. Έχοντας σιχαθεί τις λευκές φραντζόλες κομμένες σε φέτες, τα ξερά μάφιν και τις ανελαστικές βάσεις για πίτσα, ο λαός διαδήλωσε σε τέτοιους αριθμούς, ώστε οι Αρχές αναγκάστηκαν να εισαγάγουν ένα εργατικό δυναμικό από έμπειρους ζυμοποιούς, από χώρες έξω από το Τείχος. Όμως υπήρξε μια απρόβλεπτη συνέπεια. Σύντομα, στην Ερμπς-Λούντους συνειδητοποίησαν πως η Δημοκρατία είχε κατακλυστεί – όχι από χειροποίητο ψωμί, μα από αρτοποιούς.

Το ένα κομμάτι του πληθυσμού στράφηκε ενάντια στο άλλο. Οι πλούσιοι είχαν τα μπριός τους, όμως οι φτωχοί ήταν αναγκασμένοι να περιμένουν στην ουρά στα νοσοκομεία, πίσω από εκείνους που τα έφτιαχναν. Η εγκληματικότητα αυξήθηκε – μικροκλοπές στην αρχή, αλλά κατόπιν αδικήματα κατά προσώπου, ιδιαίτερα κατά γυναικών, τις οποίες, απ' ό,τι φαίνεται, δεν είχαν ξανασυναντήσει οι αρτοποιοί, τουλάχιστον όχι με το άσημο ντύσιμο που στη Δημοκρατία θεωρούνταν κατάλληλο για τις συζύγους και τις θυγατέρες των κτηματομεσιτών και επιχειρηματιών ακινήτων. Θεωρώντας το Παλάτι αυτή την τελευταία δυσαρέσκεια άλλη μια απόδειξη της ακόρεστης αγνωμοσύνης του ανθρώπου, επέτρεψε να εκφραστεί ήσυχα εκεί που μπορούσε να την παρακολουθεί. Αλλά δεν υπήρχε καμία αμφιβολία ότι ο λαός – αν κι ένα διαφορετικό κοινωνικό του στρώμα τούτη τη φορά – ήταν ξανά σε αναταραχή.

Ο Καθηγητής Πρόμπριους είχε έρθει στο Παλάτι προκειμένου να περάσει από συνέντευξη για τη θέση του οικοδιδασκάλου του δεύτερου γιου του Μεγάλου Δούκα των Όριτζεν –και τώρα, λόγω απρόβλεπτων συγκυριών, πιθανού διαδόχου του–, του Φράκασους. Συστήθηκε στην υποδοχή, όπου έδειξαν να προσβάλλονται τόσο βλέποντάς τον δίχως παλτό, ώστε του φάνηκε πιο σοφό να το φορέσει προτού το βγάλει. Η ασφάλεια ήταν αυστηρή αλλά χαμογελαστή. Του ζητήθηκε να επιδείξει τριών ειδών αποδεικτικά ταυτότητας και ν' αφήσει το smartphone του σε μια θυρίδα με την ένδειξη «Συσκευές Μετάδοσης Πληροφοριών». Δύο άντρες του προσωπικού ασφαλείας τού έκαναν σωματική έρευνα, ο ένας στο δεξι πόδι κι ο άλλος στο αριστερό. Ένας τρίτος, με μάσκα, του ζήτησε να κάνει «Α!» μέσα σ' ένα μπαλόνι. Ποιος ξέρει ποιες μπορεί να ήταν οι επόμενες μέθοδοι που θα μετέρχονταν οι τελευταίοι εχθροί της Οικονομίας Παιγνίων, είτε οι αρτοποιοφίλοι είτε οι αρτοποιοφοβικοί, κι ο βιολογικός πόλεμος με μετάδοση βακτηριδίων από στόμα σε στόμα δεν μπορούσε ν' αποκλειστεί. Ο Καθηγητής Πρόμπριους ξεφύσησε. «Α!» Το μπαλόνι γέμισε μα δεν άλλαξε χρώμα. Κανένας δεν έδειχνε να περιμένει πως θα άλλαζε. Ύστερα του πρότειναν να καθίσει. Πάνω από το γραφείο υποδοχής υπήρχε ένας πίνακας με την τεχνοτροπία του Τισιανού, που εικόνιζε τον Μεγάλο Δούκα να παίζει γκολφ με τον Πάπα. Ο Καθηγητής Πρόμπριους σήκωσε το κεφάλι σάμπως να ήταν καλειδοσκόπιο και να ήθελε ν' αλλάξει τα σχήματα μέσα. Ήταν τόσο το φως που αντανακλούσαν οι κρυστάλλινοι πολυέλαιοι, ώστε μπορεί να μην έβλεπε ό,τι υπήρχε στ' αλήθεια. Όμως όχι: εκεί, γερός πάνω στο ασημένιο του μπαστούνι του γκολφ, ήταν ο Μεγάλος Δούκας των Όριτζεν, και απέναντί του, γελώντας, μ' έναν καρδινάλιο ως βοηθό, ήταν ο Πάπας. Το μόνο αναπάντητο ερώτημα ήταν αν ο πίνακας απαθανάτιζε ένα αληθινό γεγονός ή ένα φανταστικό.

Τελικά τον ανέβασαν μ' ένα ασανσέρ στον 117ο όροφο και

τον οδήγησαν ενώπιον του Μεγάλου Δούκα και της Δούκισσας. Αν και κάθονταν σ' ένα τραπέζι κι έπαιζαν «Cashflow», ένα επιτραπέζιο παιχνίδι όπου η Μεγάλη Δούκισσα, επιθυμώντας μια γαλήνια ζωή, άφηνε πάντα τον Μεγάλο Δούκα να κερδίζει, ήταν ντυμένοι και στολισμένοι λες και περίμεναν ένα τηλεοπτικό σενεργείο, με τον Μεγάλο Δούκα να 'ναι πουδραρισμένος και με τα παράσημά του φορεμένα, και με τη Μεγάλη Δούκισσα, ακόμα πιο πουδραρισμένη, να φορά ένα βραδινό φόρεμα με πούλιες και με κόψιμο ιλιγγιωδώς χαμηλό, που έμοιαζε ολότελα ανοιχτό με εξαίρεση έναν συνδετήρα στη μια μεριά. Πρέπει να είχε βγάλει πρωτύτερα τις γόβες της, με τα επικίνδυνα ψηλά τακούνια τους, γιατί τις έβαζε πάνω που εκείνος έφτασε. Ο Καθηγητής Πρόμπριους, μη θέλοντας να κοιτάξει τα πόδια της, μέτρησε τα πλευρά της. Έριχνε ένα κεφάλι στον Μεγάλο Δούκα και, από τις γεμάτες θαυμασμό ματιές που της έριχνε εκείνος πού και πού, ο Πρόμπριους συμπέρανε πως αυτό πρέπει να του άρεσε και δε θα τον πείραζε μάλιστα καθόλου να του έριχνε και δυο κεφάλια. Είχαν και οι δύο μαλλιά στην απόχρωση της κρέμας κάσταρντ λεμόνι, με της Μεγάλης Δούκισσας να είναι μακριά κι ενοχλητικά κοριτσίστικα σαν της Αλίκης στη Χώρα των Θαυμάτων, και με του Μεγάλου Δούκα να 'ναι σε στρώσεις, όμοια με τα μιλφέιγ που πωλούνταν τώρα στα καλά ζαχαροπλαστεία σ' όλη τη Δημοκρατία. Ο Καθηγητής Πρόμπριους δεν μπορούσε να μαντέψει την ηλικία τους. Η έκφραση «αιώνια νέοι» ξεπήδησε στο μυαλό του. Η Μεγάλη Δούκισσα είχε κάνει τις συνηθισμένες επεμβάσεις στα στήθη της κι έδειχνε να την κουράζει όλο το βάρος που έπρεπε να κουβαλά.

Ο Καθηγητής Πρόμπριους έτυχε φιλικής υποδοχής, με τον Μεγάλο Δούκα να τον χτυπά στον ώμο όπως τον φανταζόταν ο Πρόμπριους να χτυπάει τον Πάπα στο σημείο εκκίνησης της δέκατης όγδοης τρύπας.

«Κάνει ψόφο έξω, άκουσα», είπε ο Μεγάλος Δούκας.

Ο Πρόμπριους δεν ήταν σίγουρος για το πώς ν' απαντήσει.

Ήταν άνθρωπος με αρχές, αλλά μια απ' αυτές ήταν μην κάνει χωρίς λόγο εχθρούς του τους ισχυρούς.

«Δεν είχα αυτή την αίσθηση, Υψηλότατε», απάντησε. «Αλλά, πάλι, μπορεί να κουβαλάω το δικό μου μικροκλίμα».

«Είσαι τυχερός άνθρωπος, Καθηγητά», είπε ο Μεγάλος Δούκας. «Έχουμε πυρηνική θέρμανση στο Παλάτι, αλλά παρ' όλα αυτά παγώνουμε. Έδωσα διαταγή όλο το προσωπικό μας να φορέσει μια επιπλέον ζακέτα σήμερα».

Τόση είναι η δύναμη της υποβολής, ώστε ο Καθηγητής Πρόμπριους ανησύχησε φευγαλέα για τη Μεγάλη Δούκισσα, που θα ήταν εκτεθειμένη στο κρύο, αν δηλαδή δεν έκανε ζέστη.

Εκείνη του χαμογέλασε προσέχοντας την ανησυχία του και τολύχηκε πιο σφιχτά στη βραδινή της τουαλέτα.

«Η Μεγάλη Δούκισσα επίσης», είπε ο Μεγάλος Δούκας, «πρέπει να κουβαλάει το δικό της μικροκλίμα. Ούτε που το συζητά να ρίξει πάνω της μια ζακέτα».

Ο Καθηγητής Πρόμπριους δεν ήταν σίγουρος για το αν απαιτούνταν μια φιλοφρόνηση για την αντοχή της Μεγάλης Δούκισσας. Ευτυχώς, προτού προλάβει να τη φιλοφρονήσει, εκείνη τον έβγαλε από τη δύσκολη θέση. «Θα ήταν ωραίο, Καθηγητά», είπε πλησιάζοντας αργά, «να βγάξουμε μια φωτογραφία. Φωτογραφίζουμε όλους μας τους επισκέπτες».

Ο Καθηγητής Πρόμπριους υπέθεσε ότι αυτός ήταν ευφημισμός γι' άλλον έναν έλεγχο ασφαλείας κι ετοιμάστηκε να πει ξανά «Α!», όμως το βασιλικό ζεύγος στάθηκε απλώς εκατέρωθέν του. Η Μεγάλη Δούκισσα έψαξε μες στο πουγκί της, βρήκε αυτό που γύρευε κι έτεινε το χέρι. Ο Πρόμπριους ίσα που πρόφτασε να αναρωτηθεί αν τα χέρια μάκραιναν ακολουθώντας τον νόμο της δυναμικής εξελικτικής διαδικασίας προτού η Μεγάλη Δούκισσα πει «Χαμογελάστε». Κι έπειτα, γελώντας, τράβηξε μια σέλφι.

Από πάνω τους, μια σειρά από οθόνες πρόβαλαν τη Μεγάλη Δούκισσα να τραβά μια σέλφι του εαυτού της που τραβούσε μια σέλφι εις τριπλούν.

Βαδίζοντας με μια κίνηση ελαφρά πηδηχτή, η οποία θύμιζε κορίτσι που κάνει κουτσό, προχώρησε πρώτη προς ένα γειτονικό δωμάτιο όπου ένα επιβλητικό τραπέζι του τσαγιού ήταν στρωμένο σαν για μια αντιπροσωπεία με χίλια μέλη. Ένα δεκαώροφο πορσελάνινο σταντ του τσαγιού, σαν μινιατούρα πύργου των Όριτζεν, ξεχειύλιζε από φαγητά παιδικού πάρτι – κεκάκια με χρώματα παστέλ, μίνι χοτ ντογκ, φιδάκια μπέιγκελ και πατατάνθρωπους με Smarties για μάτια. Στον Πρόμπριους πρόσφεραν ένα μιλκ σέικ και τον παρότρυναν να διαλέξει το δικό του χρωματιστό καλαμάκι.

Μέσ' από τη θολούρα της ζέστης, το δωμάτιο είχε μια υπέροχη θέα της πόλης. «Απ' αυτό το παράθυρο», είπε η Μεγάλη Δούκισσα, «κοιτάμε αφ' υψηλού τους ανταγωνιστές μας».

«Η σύζυγός μου, Καθηγητά», είπε ο Μεγάλος Δούκας, «εκφράζεται με γλαφυρό τρόπο. Το χρωστά στο ότι γεννήθηκε σ' άλλη χώρα και διάβαζε βιβλία. Εγώ δεν τους θεωρώ ανταγωνιστές».

Ακολούθησε μια περίπλοκη περιγραφή –την οποία ως κι ο Καθηγητής Πρόμπριους δυσκολεύτηκε να παρακολουθήσει– του αξιοκρατικού συστήματος που απένειμε τίτλους σε επιχειρηματίες ακινήτων ανάλογα με το ύψος και τον συντελεστή πολυτέλειας των ξενοδοχειακών συγκροτημάτων, πολυκατοικιών, εμπορικών κέντρων κτλ. που είχαν ανεγείρει. Έτσι, ενώ μια πολυκατοικία κι ένα θέρετρο τυχερών παιχνιδιών εκτός πόλης μπορεί να σου εξασφάλιζαν έναν τίτλο βαρόνου, δε θα σ' έκαναν υποκόμη. Τα πράγματα είχαν προχωρήσει πολύ, θύμιζε στον Καθηγητή, από τη «Μονόπολη» που έπαιζαν όλοι όταν ήταν παιδιά, όπου ένα ταπεινό μπανγκαλόου στην ιδιοκτησία σου μπορούσε να κάνει τον αντίπαλό σου να φαλιρίσει. Ο ίδιος ο Μεγάλος Δούκας σήμερα δραστηριοποιούνταν στην αγορά φαντασιώσεων και διατηρούσε τον τίτλο του θεωρώντας δεδομένο ότι θα εξακολουθούσε να θαμπώνει τους δυσαρεστημένους με λαμπερά φώτα, χιονοδρομικές πίστες στο κέντρο της πόλης και πισίνες υπερχείλισης. Δεν είχε την παραμικρή σημα-

οία ότι δε θα είχαν ποτέ τα λεφτά για να μείνουν σ' ένα από τα οχυρωμένα ξενοδοχεία του. Αρκούσε το να ξέρουν την ύπαρξή τους. Στον γιο του τον Φράκασους θα έπεφτε το βάρος να επεκτείνει την κλίμακα της ανεύθυνης ανάπτυξης – ανεύθυνης με την έννοια της απεριόριστης– με την οποία καταγινόταν ο Οίκος των Όριτζεν.

«Εννοεί, να αυξήσει τα κέρδη», είπε η Μεγάλη Δούκισσα.

Πρόφερε τη λέξη με τόσα ρρο, που ο Καθηγητής Πρόμπριους αναρωτήθηκε αν είχε άλλο νόημα στην πατρίδα της Μεγάλης Δούκισσας. Επίσης αναρωτήθηκε αν, σε κάποιο επίπεδο στον γάμο τους, ο Μεγάλος Δούκας και η Δούκισσα βρίσκονταν σε πόλεμο μεταξύ τους.

«Η σύζυγός μου», συνέχισε ο Μεγάλος Δούκας, «είναι μητέρα. Ανησυχεί για την πίεση που θα δεχτεί ο γιος της. Όσο πιο ψηλά αναρριχηθεί ο Φράκασους, στα μάτια της, τόσο μεγαλύτερο θα 'ναι το ύψος απ' όπου μπορεί να πέσει. Όμως οι άνθρωποι πέφτουν μονάχα επειδή χάνουν τη συγκέντρωσή τους, επεκτείνουν τα ενδιαφέροντά τους, προσέχουν άλλα πράγματα. Ο Φράκασους δεν έχει κανένα ενδιαφέρον και δεν προσέχει τίποτα. Όταν παίζουμε “Μονόπολη”, ρίχνει τα ζάρια σάμπως να είναι χειροβομβίδες. Φτιάχνει μια πόλη ενόσω εγώ μαραζώνω στη φυλακή. Συγχώρα με αν καμαρώνω γι' αυτόν. Δεν είναι σαν τ' άλλα αγόρια. Δε χαραμίζει τον χρόνο του μαζεύοντας γραμματόσημα, ακούγοντας μουσική ή χωρατεύοντας. Είναι προς τιμήν του ότι δεν πιάνει τα χωρατά. Η διασκέδαση για τον Φράκασους είναι η νίκη. Το παιχνίδι για τον Φράκασους είναι ο πόλεμος».

Η Μεγάλη Δούκισσα έριξε μια κλεφτή ματιά στον Καθηγητή Πρόμπριους σαν για να συνάψει από νωρίς μια συμμαχία μεταξύ τους, βασισμένη στην ευαισθησία τους.

«Λοιπόν», είπε ο Μεγάλος Δούκας με το που μαζεύτηκε το τραπέζι. «Να περάσουμε στο ψητό;»

«Φυσικά», είπε ο Καθηγητής Πρόμπριους βρίσκοντας το πιο γοητευτικό χαμόγελό του, ενώ συνάμα σκεφτόταν τι υπέροχο ήταν το να μη βρίσκεται πλέον σ' ένα πανεπιστημιακό περιβάλλον και να πρέπει να προσέχει κάθε λέξη που εκστόμιζε. «*À nos moutons*».

Ο Μεγάλος Δούκας κοίταξε τη Μεγάλη Δούκισσα κι εκείνη κοίταξε τον Μεγάλο Δούκα. Όποια κι αν ήταν η φύση της διαμάχης τους, τώρα ήταν σαν ένας ξανά, και είχαν από κοινού αποφασίσει, εκείνη τη στιγμή, πως είχαν βρει τον σωστό άνθρωπο.

«Ας απευθυνόμαστε ο ένας στον άλλον με το μικρό του όνομα», είπε η Μεγάλη Δούκισσα.

Ο Πρόμπριους έκλινε την κεφαλή. «Είμαι ο Κόλσκεγκουρ, Υψηλοτάτη», είπε.

«Κι εμείς είμαστε ο Μεγάλος Δούκας και η Δούκισσα των Όριτζεν», αποκρίθηκε ο Μεγάλος Δούκας. «Να λοιπόν τι προβληματάκι έχουμε...»

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1

Όπου γεννιέται ο Φράκασους, πιθανός διάδοχος στο Δουκάτο των Όριτζεν

Ως γέννηση ενός ηγεμόνα στην περτειχισμένη Δημοκρατία της Ερμπς-Λούντους, αυτή του Πρίγκιπα Φράκασους δε συνοδεύτηκε από κανέναν ιδιαίτερο οιωνό. Κανένα αστροπελέκι δε χτύπησε το Παλάτι. Κανένα αστέρι, ανίδωτο ως τότε, δεν εμφανίστηκε πιο φωτεινό κι από μετεωρίτη στον πρωινό ουρανό. Δε γέννησαν λέαινες στους δρόμους. Απεναντίας, ήταν μια ήσυχη μέρα. Ο Μεγάλος Δούκας γύρισε σπίτι νωρίτερα απ' ό,τι συνήθως, από το γκολφ. Δεν ήταν ο πρώτος τοκετός της Μεγάλης Δούκισσας, έτσι –αν και λένε πως ο πόνος της γέννας σύντομα ξεχνιέται– ήξερε τι να περιμένει. Ούρλιαξε μονάχα μία φορά, κάνοντας τον Μεγάλο Δούκα ν' αφήσει τις σελίδες με τα κόμικς της εφημερίδας του και να σύρει προσεχτικά τα δάχτυλά του μέσ' από τα μαλλιά του. Με το άγχος, έχαναν τον όγκο τους. «Κοίτα να έχει όλα τα βιβλία που χρειάζεται», μήνυσε από το τηλέφωνο στη μαία. Έπειτα τηλεφώνησε στον αρχιχορημιστή του. «Το περιμένουμε από στιγμή σε στιγμή», είπε. «Αγόρασε. Εκτός κι αν πιστεύεις ότι θα 'πρεπε να πουλήσουμε».

Περιμένε ένα τηλεγράφημα από τον Πρώτο Κινούντα Απασών των Δημοκρατιών, αλλά δεν έλαβε κανένα. Δε θα 'πρεπε

να τον ξαφνιάσει αυτό. Η εκτελεστική εξουσία στην Ομοσπονδία Απασών των Δημοκρατιών ήταν στα χέρια κοινών πολιτών που έβλεπαν με περιφρόνηση τους μικροτιπλούχους αξιοκράτες οι οποίοι διοικούσαν τις επιμέρους Δημοκρατίες τους σαν μεσαιωνικά φέουδα. Την ίδια στιγμή, τους ενοχλούσε η δημοτικότητα της οποίας απολάμβαναν τούτοι οι Μεγάλοι Δούκες και οι Δούκισσες χάρη στον επιδεικτικό τους πλούτο. Ο κόσμος ευχαρισιόταν τους τίτλους τους. Κοιτούσε με κομμένη την ανάσα τους νεφοσκεπείς πύργους τους. Έμενε άναυδος μπροστά στο χρυσάφι τους. Τι είχαν ο Πρώτος Κινών και οι γραφειοκράτες του για να το συναγωνιστούν αυτό; Ψήφιζαν αντιδημοτικούς νόμους και καιροφυλακτούσαν μέσα σε γραφεία, σε χαμηλά κτίρια, σε μια βαλτώδη έκταση που οι αριστοκράτες της «Μονόπολης» αποκαλούσαν Χοιροστάσιο και δε θα την είχαν αγοράσει ακόμα κι αν το ζάρι τους έπεφτε πάνω της κάθε φορά που το έριχναν. Έχει ενδιαφέρον ότι Χοιροστάσιο ήταν επίσης η ονομασία που χρησιμοποιούσε το Εκτελεστικό για τα συμπλέγματα πύργων και ζιγκουράτ απ' όπου οι Μεγάλοι Δούκες και οι Δούκισσες διήγαν τον επαγγελματικό τους βίο. Κάθε ομάδα, όταν καταφερόταν ενάντια στην ανικανότητα και τη διαφθορά της άλλης, μιλούσε για Ξεκόπρισμα του Χοιροστασιού.

Κοντολογίς, δεν υπήρχε καμία χαμένη αγάπη ανάμεσα στις αντίπαλες ολιγαρχίες της Ομοσπονδίας, έτσι δε στάλθηκε στον Μεγάλο Δούκα κανένα συγχαρητήριο τηλεγράφημα για τη γέννηση ενός δεύτερου γιου από τον οποίον εξαρτιόταν η μελλοντική συνέχιση της δυναστείας του.

Ο Μεγάλος Δούκας κοιμόταν όταν γεννήθηκε ο Πρίγκιπας Φράκασους.

Υπήρχε ένας λόγος γι' αυτή τη χλιαρότητα. Ο Φράκασους είχε έναν μεγαλύτερο αδελφό, τον Ιάγο. Από τον Ιάγο περιμέναμε τα πάντα αλλά δε δόθηκε τίποτα. Με το που κάηκε μια φορά η γούνα του, έπειτα ο Μεγάλος Δούκας ήταν συγκρατημένος. Δεν ήταν πικρόχολος άνθρωπος. Η Δημοκρατία της Ερμπς-Λούντους,

υπό την επιστοασία του Οίκου των Όριτζεν, υποστήριζε τα μικροπαράπονα κι όχι τις μεγάλες πικρίες, και ως Μεγάλος Δούκας έπρεπε να δίνει πάντα το παράδειγμα. Δε θα καταφερόταν ενάντια στους εχθρούς ή στη μοίρα. Και δε θα προκαλούσε ξανά τους μεν ή τη δε, με το να φανερώσει το μέγεθος των προσδοκιών του.

Έτσι, αναμενόμενος χωρίς λαχτάρα μα και χωρίς τρόμο, αλλά δοξασμένος με το που πλάστηκε –γιατί ήταν ολοφάνερα ένας Όριτζεν, με τα μικροσκοπικά του μάτια που αντανakλούσαν ασήμαντα παράπονα, με το στραβομουτσούνισμά του και με τα πυκνά του μαλλιά που είχαν ήδη το χρώμα των πυλών του Παλατιού–, ο Φράκασους βγήκε στον κόσμο γκρινιαζοντας και περιμένοντας κάθε ευλογία που μπορούσαν απλόχερα να του προσφέρουν ένας στοργικός πατέρας, μια γερά θεμελιωμένη κατασκευαστική αυτοκρατορία, ένα δημοσιονομικό σύστημα φιλικό προς την αρχή του παιχνιδιού και μια εποχή που την κούραζαν πια οι εμπειριστατωμένες κρίσεις· περιμένοντάς τες όλες, εκτός από μια γλυκιά φύση, μια γενναιόδωρη κλίση, μια ικανότητα να δέχεται την κριτική, μια αίσθηση του γελοίου, μια γρήγορη αντίληψη και μια ευχέρεια με τις λέξεις.

Ο Φράκασους έζησε το πρώτο κομμάτι της ζωής του μέσα σε μια μακάρια άγνοια αυτών των ελλείψεων. Πόσο αλλιότικος ήταν, στην πραγματικότητα, από ένα οποιοδήποτε συνηθισμένο παιδί; Κανένα βρέφος δεν είναι μεγαλόψυχο· όλα τα νήπια είναι χοντρόπετσα· τα μικρά αγόρια συχνά συγγέουν τη φασαρία με την ευθυμία και το νταηλίκι με την ευφυΐα· και η αναρθρία είναι κάτι που τα παιδιά το ξεπερνούν με διαφορετική ταχύτητα το καθένα. Πόσοι ρήτορες δεν έχουν αρχίσει τη ζωή τους ως νήπια με δεμένη τη γλώσσα – για την ακρίβεια μάλιστα οι μεγαλύτεροι ρήτορες στην ιστορία της Ερμπς-Λούντους εξακολούθουσαν να είναι έτσι.

Έτσι, οι γονείς του Φράκασους δεν είχαν κανένα λόγο να προσέξουν ότι κάτι δεν πήγαινε καλά και ζούσαν επίσης μακά-

ρια αδαείς, αγνοώντας τα κουσούρια του, αν δηλαδή μπορούσαν να αποκληθούν κουσούρια. Ήταν ένα κοινό καβγατζίδικο, εγωκεντρικό και καυχησιάρικο παιδί, που δεν έδινε μεγάλη σημασία στον κόσμο γύρω του και συνήθιζε να γίνεται το δικό του.

Οι επισκέπτες στο Παλάτι, που έκαναν ό,τι κάνουν οι επισκέπτες στο Παλάτι, ήταν ξετρελαμένοι με τον πιθανό διάδοχο. Το ότι δεν έδινε σε κανέναν την παραμικρή σημασία ήταν ένδειξη της αυτάρκειάς του και του πλούτου της εσωτερικής του ζωής. Το ότι έκλαιγε τη στιγμή που του αρνούνταν οτιδήποτε μπορούσαν τα δαχτυλάκια του να φτάσουν απόδειχne την αποφασιστικότητά του. Το ότι δεν άρθρωνε ποτέ ούτε μία καταληπτή λέξη υποδήλωνε πως ήδη κατείχε αναρίθμητες ξένες γλώσσες. Το ότι έφτυνε και ξέρναγε κι έκλανε μπροστά τους έδειχne απλώς την αδιαφορία του για τη γνώμη του κόσμου.

Είναι περιττό να πούμε ότι σε μια δημοκρατία που η εξουσία της βασιζόταν στα μάγια που με το δέος και τη μεγαλοπρέπεια έκανε στους κατοίκους της, το διαδίκτυο έχαιρε μεγάλης υπόληψης. Ο Μεγάλος Δούκας είχε δανείσει το όνομά του σε μια ντουζίνα ιστολόγια και χρηματοδοτούσε οποιονδήποτε ιστότοπο προωθούσε αξίες που του ήταν προσφιλείς – την ελευθερία να πίνεις ζαχαρώδη ποτά, για να επιλέξουμε μία στην τύχη. Απ' αυτά, το κυριότερο την εποχή που γέννησε η Μεγάλη Δούκισσα ήταν το Brightstar, μια πλατφόρμα για τον νατιβιστικό, ομοφοβικό, συνωμοσιολογικό, ενάντιο στις επιμειξίες εθνικισμό, που θα μπορούσε να είχε προκαλέσει μεγαλύτερη ανησυχία σε ανθρώπους σε υψηλά πόστα, αν ήξεραν τι σήμαιναν αυτές οι λέξεις.

Το Brightstar είδε το πλεονέκτημα που του πρόσφερε το να συνδεθεί με τον Πρίγκιπα Φράκασους ήδη από τη στιγμή της γέννησής του. Μάλιστα, κατέγραψε με τόση κολακεία την ανάπτυξή του, ώστε κάποιοι συνδρομητές στον ιστότοπο δεν ήταν ολότελα βέβαιοι για το αν διάβαζαν έναν ύμνο στον Πρίγκιπα ή μια παρωδία του. Υπήρχε κάποια διαφορά έτσι κι αλλιώς; Όπως κι αν το έβλεπε κανείς, πάντως, οι εκπληκτικές αδιδα-

κτες γνώσεις που είχε ο Πρίγκιπας στις ξένες γλώσσες διερευνήθηκαν ενδελεχώς. Θόρυβοι που είχε κάνει γράφτηκαν με φωνήματα και ζητήθηκε από τους αναγνώστες είτε να μαντέψουν το νόημά τους είτε, αν μιλούσαν οι ίδιοι αυτές τις υποτιθέμενες γλώσσες, να επιβεβαιώσουν τη γλωσσική τους ακρίβεια. Σε τούτη τη μικρή ηλικία, ο Φράκασους γινόταν ήδη για τους ανθρώπους έμπνευση και παράδειγμα για το τι μπορούσες να κατορθώσεις χωρίς τα δεσμά της εκπαίδευσης.

Σε μια από κείνες τις σύντομες πολιτικές μεταστροφές στις οποίες υπόκειται οποιοσδήποτε αληθινά πρωτότυπος ισότοπος, το Brightstar υποχρεώθηκε να πάψει για λίγο να δημοσιεύει και μερικές σελίδες του χάθηκαν ανεπιστρεπτί. Έτσι, δεν υπάρχει κανένας τρόπος να επιβεβαιωθεί ότι στα δεύτερα γενέθλια του Πρίγκιπα τα τσίσα του εμφανίστηκαν και, προς ένα συμβολικό ποσό, προσφέρθηκαν σε συνδρομητές μαζί μ' ένα πιστοποιητικό αυθεντικότητας γραμμένο από τον ίδιο. Καθώς και πορσελάνινα κουτάκια για χάπια, που μέσα είχαν δείγματα κοπράνων του. Κάποιοι λένε πως αυτό είναι ένα κακόβουλο μύθευμα, αλλά υπάρχουν άνθρωποι που ισχυρίζονται πως έχουν αγοράσει το ένα ή το άλλο, και το έχουν ακόμη.

Ανάμεσα στους στενότερους φίλους του Μεγάλου Δούκα και της Δούκισσας, οι συνηθισμένες ζήλιες στέκονταν εμπόδιο στον υπέρμετρο θαυμασμό. Λίγο περισσότερη ζωηράδα δε θα έβλαπτε, μουρμούριζαν αναμεταξύ τους. Δεν περίμενε κανείς από έναν πρίγκιπα να είναι διανοητικά φέρελπις, αλλά τούτος εδώ ο Πρίγκιπας δεν ήταν αργός πέρα από τη συνηθισμένη έννοια της λέξης; Κι εκείνα τα μάτια – θα άνοιγαν ποτέ; Αλλά μεγαλόφωνα τον εγκωμιάζαν μονάχα. «Θα είναι ένα στολίδι για τη Δυναστεία σας. Θα είναι ένα άνθος στον κήπο της Δημοκρατίας. Θα είναι ο πριγκιπικότερος ανάμεσα στους πρίγκιπες». Στον Μεγάλο Δούκα άρεσε η ιδέα του γιου του ως «στολιδιού», δεν ήταν σίγουρος για το «άνθος», αλλά είχε σοβαρές ενστάσεις για κείνο το εξισωτικό «ανάμεσα». Ήλπιζε ότι ο γιος του θα άφη-

νε πίσω όλους τους άλλους. Οι υπόλοιποι δεν ήταν πριγκίπιες αλλά πριγκιπάκια της κακιάς ώρας, τόσο αναποτελεσματικά όσο εκείνο το *ancien régime* από το οποίο, μαζί με το αδύναμο πηγούνι και τη σύφιλη, είχαν πάρει τον τίτλο τους. Κάποιοι δεν είχαν καν τα λεφτά για να ζήσουν στον δικό τους ουρανοξύστη.

Κρυμμένη μες στην περιφρόνησή του για τους ήσσονες αριστοκράτες της «Μονόπολης» υπήρχε μια βασανιστική αίσθηση κατωτερότητας που μπορούσε να εξηγηθεί μόνον ως ντροπή γιατί κι ο ίδιος ήταν αριστοκράτης της «Μονόπολης». Ο Μεγάλος Δούκας κοιτούσε απ' υψηλού τους πάντες, εκτός από εκείνους που κοίταγαν απ' υψηλού τον ίδιο – τις κυβερνητικές τάξεις, που ήταν δίχως ιδιοκτησία και τίτλους, απαρατήρητες από τα μέσα ενημέρωσης και συχνά κακοντυμένες, αλλά πολύπειρες στη διακυβέρνηση και συχνά με μια επιρροή που δεν μπορούσε να μετρηθεί αλλά γι' αυτόν ακριβώς τον λόγο γεννούσε τον σεβασμό και μια σχεδόν απόκρυφη ζήλια. Παρ' όλο τον πλούτο του και τη σπουδαιότητά του, ο Μεγάλος Δούκας δεν είχε συναντήσει ποτέ τον Πρώτο Κινούντα Απασών των Δημοκρατιών, του οποίου τις διακηρύξεις, αν και γίνονταν με τον πλέον τετριμμένο τρόπο, άκουγε όλος ο κόσμος.

Ο Μεγάλος Δούκας ήταν πειραγμένος.

Κρυφά, οι φιλοδοξίες του για τον γιο του ήταν απέραντες. Το όνομα των Όριτζεν μπορούσε να αναρριχηθεί ακόμα ψηλότερα στα ουράνια. Ο Φράκασους θα έχτιζε τόσο λαμπρές αίθουσες τζόγου, που μόνον οι θεοί θα μπορούσαν να παίζουν σ' αυτές. Αλλά έπειτα απ' αυτό... έπειτα απ' αυτό ο Μεγάλος Δούκας περίμενε από τον γιο του να Ξεκοπρίσει το Χοιροστάσιο, να αδράξει τους μοχλούς της εξουσίας και να κερδίσει για τον Οίκο των Όριτζεν εκείνο τον απόκρυφο σεβασμό που παρόριζα άπιαστος ως τώρα.

Κι έπειτα θα έβλεπαν ποιος θα σνόμπαρα ποιανού τα διαβήματα.

Του Μεγάλου Δούκα δεν του έλειπε ο ρεαλισμός. Η δική του

ήταν μια δημοκρατία μέσα σε μια δημοκρατία, που τη θαύμαζαν και τη μιμούνταν, και εντούτοις, παρά την αφοσίωσή της στην αθώα τρυφή, είχε ανέκαθεν τους επικριτές της – μουρμούρηδες και παράνομους αφισοκολλητές, επαναστάτες της μισής μέρας μόνο, που κάθονταν σε λαστιχένια χαλάκια της γιόγκα και διάβαζαν τα μηνύματά τους. Δεν υπήρχε καθόλου βία: ήταν δύσκολο να είσαι θυμωμένος έξω από το Παλάτι των Χρυσών Πυλών. Το οικοδόμημα έκανε τους ανθρώπους να χαμογελούν. Ευχαριστιόνταν να κοιτούν ψηλά και να ζαλίζονται. Ως και στους αστέγους άρεσε να βλέπουν πού ζούσαν οι άλλοι. Αλλά πρόσφατα, παρακινήμενες από την επιτυχία των Εξεγέρσεων του Χειροποίητου Ψωμιού, αυτές οι διαδηλώσεις είχαν γίνει πιο θορυβώδεις. Ο Μεγάλος Δούκας λάτρευε τις κοινωνικές πλατφόρμες, αλλά κι αυτές εξάπλωναν επίσης τη δυσαρέσκεια, τροφοδοτούσαν τη ζήλια κι ενθάρρυναν τους δυσσαρεστημένους να ξύνουν δημόσια ο ένας τις πληγές του άλλου. Δυσφορία τού «κάνει ό,τι κάνει ο αρχηγός» την αποκαλούσε.

Σε μια παγερή γωνιά του μυαλού του Μεγάλου Δούκα καιροφυλακτούσε η συμφορά. Η σκάλα ήταν ψηλή και το φιδάκι γλιστερό. Δεν μπορούσες να βασίζεσαι ότι θα έμενες στην κορυφή. Όμως, με την ίδια λογική, ούτε ο Πρώτος Κινών μπορούσε. Έτσι, ο Μεγάλος Δούκας έβλεπε στο ίδιο αυτό πράγμα που φοβόταν εκείνο το πράγμα που λαχταρούσε: τα Γουρούνια να έχουν διωχτεί από το Χοιροστάσιο και τον Φράκασους να βρίσκεται στην κορυφή του κόσμου.

Πίσω από τα χέρια τους, άνθρωποι κοντά στο Παλάτι έλεγαν ότι η εκ φύσεως αισιοδοξία του Μεγάλου Δούκα τον τύφλωνε απέναντι στην αλήθεια για τον χαρακτήρα του γιου του. Άλλοι πίστευαν ότι είχε καταλάβει με οξυδέρκεια την εποχή και ήξερε ακριβώς τι χρειαζόταν: ο τελευταίος άνθρωπος που έκανε για τη δουλειά μπορούσε εύκολα να αποδειχτεί ο πρώτος που έκανε γι' αυτήν.

Η Μεγάλη Δούκισσα παραήταν βυθισμένη στη θλίψη για να έχει οποιαδήποτε άποψη για τον μικρό Φράκασους. Δυσκολευόταν να τον συμπαθήσει και κρατιόταν μακριά του για χάρη και των δυο τους.

Εν τω μεταξύ, ο Φράκασους έπαιζε και νευρίαζε στη δεντρόφρητα ταράτσα του Παλατιού των Χρυσών Πυλών δίχως να του καίγεται καρφί για τίποτα. Ο ήλιος έλαμπε, στα περιβόλια τα δέντρα κάρπιζαν, άλλοι πύργοι ξεφύτρωναν τριγύρω δίχως ποτέ να κλέβουν το φως απ' τον δικό του, οι υπηρέτες έφερναν ό,τι επιθυμούσε, και μονάχα κρίσεις ανίας, που αδυνατούσε να τις περιγράψει με λέξεις, έριχναν μια σκιά στην ευτυχία του. Μια και δεν είχε συντροφιά, η μεγαλοθυμία του δε δοκιμαζόταν ποτέ, ούτε μάθαινε τι σήμαινε να σε κοροϊδεύουν ή να σε πειράζουν. Για να ανακουφίζει τα αισθήματά του, μερικές φορές διέλυε τα οικοδομήματα που έχτιζε από Lego και πετούσε τα τουβλάκια από την ταράτσα. (Σαν τον Σαμφών τον ίδιο, σχολίασε το Brightstar. Μια αναφορά που ακολούθως κατέβηκε, όταν ένας συντάκτης επεσήμανε ποιος ήταν ο Σαμφών.) Άλλες φορές ο Φράκασους ξερίζωνε τα λουλούδια στα παρτέρια, αλλά κανένας κηπουρός δεν τολμούσε να τον επικρίνει γι' αυτό. Όλα τα ζωντανά πράγματα και πλάσματα ήταν δικά του και μπορούσε να τα κομματιάσει καταπώς του έκανε κέφι. Όταν κοιτούσε στον καθρέφτη έβλεπε ό,τι του έλεγε η μητέρα του ότι ήταν, όποτε εκείνη βρισκόταν στη χώρα – δηλαδή, ένα όμορφο αγόρι με αγγελική επιδερμίδα και με μαλλιά σαν από κλωσμένο χρυσάφι, που θα μπορούσε να τους δώσει ό,τι σχήμα επινοούσε με τη φαντασία του.

Το «Γατάκι» αφηγείται την ιστορία του πρίγκιπα Φράκασους, του πιθανού διαδόχου στο –διάσημο για τους ουρανοξύστες του με τις χρυσές πόρτες και τα καζίνο– Δουκάτο των Όριτζεν, ο οποίος περνά την εφηβική του ηλικία παρακολουθώντας ριάλιτι στην τηλεόραση, ενώ φαντάζεται τον εαυτό του ως τον Ρωμαίο Αυτοκράτορα Νέρωνα και φαντασιώνεται πόρνες. Είναι αργόσχολος, κομπορρήμων, μυγιάγγικτος και εγωιστής. Δεν έχει τρόπους, δεν έχει γνώσεις, δεν έχει ιδέες ούτε λέξεις για να τις εκφράσει. Θα μπορούσε, έτσι όπως είναι, να γίνει ο ένας και μοναδικός αρχηγός που θα καταστήσει τη χώρα και πάλι σπουδαία;

Μια ευφυής παρωδία, στην παράδοση του Τζόναθαν Σουίφτ, για τον λαϊκισμό, τη σύγχρονη δημοκρατία του Δυτικού κόσμου και τις κραυγαλέες αποτυχίες της.

Εκδόσεις ΨΥΧΟΓΙΟΣ

www.psichogios.gr

ΚΩΔ. ΜΗΧΣΗΣ: 19742

Γ Ι Α Α Ν Α Γ Ν Ω Σ Τ Ε Σ Μ Ε Α Π Α Ι Τ Η Σ Ε Ι Σ